

แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี

นางสาวสถาพร เณิมสวัสดิ์วงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมือง

สาขาวิชาการวางแผนภาค ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-1907-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 22612415

GUIDELINES FOR LAND RESOURCE MANAGEMENT
IN SUPHAN BURI PROVINCE

Miss Sataporn Chalernsawatwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning Program in Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-1907-4

481631

สถาพร เฉลิมสวัสดิวงศ์ : แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี.

(GUIDELINES FOR LAND RESOURCE MANAGEMENT IN SUPHAN BURI PROVINCE)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ , 238 หน้า. ISBN 974-14-1907-4.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จ.สุพรรณบุรี ให้สอดคล้องตามข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากการศึกษา แบ่งพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรีตามลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชากรออกเป็น 2 Zone ได้แก่ Zone 1 อยู่ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน และ Zone 2 อยู่ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน โดย Zone 1 มีศักยภาพทางการเพาะปลูกที่สูงกว่า Zone 2 ซึ่งมีข้อจำกัดด้านลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและที่สูง สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทรัพยากรที่ดินและระบบชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ ความสอดคล้องระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน ได้แก่ ชุมชนเกษตรกรรมใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม และความขัดแย้งระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภท ได้แก่ การเปลี่ยนพื้นที่เกษตรกรรมขั้นดีเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยเฉพาะกุ้งก้ามกราม การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อการตั้งถิ่นฐานและเกษตรกรรม เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์เชิงผลกระทบกับการเกิดปัญหาอื่นๆ มากที่สุด ดังนั้น จึงประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์(GIS) เทคนิคการซ้อนทับ (Overlay Technique) เลือกใช้ layer ลักษณะภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบชุมชน ในการหาข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อเสนอแนวทางและวางแผนทรัพยากรให้เกิดความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน โดยเมื่อพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ พบว่า พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเกษตรกรรม ได้แก่บริเวณที่ราบลุ่มฝั่งตะวันออก พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาชุมชน ได้แก่ พื้นที่แหล่งชุมชนเดิมและบริเวณใกล้เคียงตามแนวเส้นคมนาคม พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ พื้นที่ฝั่งตะวันออกบางส่วน โดย Zone 1 มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่อยู่อาศัยเชิงพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรมและสิ่งปลูกสร้างตามความต้องการมากกว่า Zone 2

แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี มุ่งเน้นที่จะวางแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินให้สอดคล้องตามข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ ดังนี้ 1)แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้ 2)แนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำ 3)แนวทางการจัดการทรัพยากรดิน 4)แนวทางการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม ประมงและปศุสัตว์ 5)แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องการเกษตร โดยแนวทางการจัดการดังกล่าวอยู่ภายใต้กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาควิชา.....การวางแผนภาคและเมือง..... ลายมือชื่อนิสิต.....สถาพร เฉลิมสวัสดิวงศ์.....
สาขาวิชา.....การวางแผนภาค..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์.....
ปีการศึกษา.....2548..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4574200025 : MAJOR REGIONAL PLANNING

KEY WORD : LAND RESOURCE / MENAGEMENT/ SUPHAN BURI

SATAPORN CHALERMSAWATWONG : GUIDELINES FOR LAND RESOURCE

MANAGEMENT IN SUPHAN BURI PROVINCE. THESIS ADVISOR :

ASSOC.PROF.SIRIWAN SILAPACHARANAN , Ph.D. 238 pp. ISBN 974-14-1907-4.

The objective of this thesis is to purpose guidelines for land resource management in Suphan Buri Province in accordance with the potential and limitation of area based on sustainable development.

From the study , Suphan Buri Province devided into 2 zones according to local settlement characteristic. Zone 1 are areas on the east bank of Tha Chin river and zone 2 are areas on the west bank where zone 1 has higher potential for agriculture than zone 2 which has the geographical limitation being mountain and high land. The relationship between land use and community system in Suphan Buri Province can be divided into 2 issues that are in accordance between land use and community system such as agricultural community land use for agricultural; and the conflict between land use and community system especially the abuse of land such as the change of fertile agriculture land into aquatic farming especially king prawn farming, deforestation for settlement and agriculture etc. These problems have the most impacts related to other problems. As a result the study applies the Geographic Information System(GIS), Overlay Techniques using layers, geographical characteristics, natural resources, land use and community system to find the limitation and potential of area in order to purpose guidelines and resources plan to balance between land use and community system. The study found that under the consideration the area potential, the area which is consideration for suitable for agriculture are on the east bank, area that suitable for settlement and community development are the old developed areas and the areas surrounding the main transport axis. The area which is suitable for aquatic farming are some parts of the east bank where zone 1 has the trend of changing from agricultural area into residencial area, commercial area industrial area and built up more than zone 2.

The guidelines for land resource management in Suphan Buri province emphasizes to purpose land management in accordance with the limitation and potential of areas i.e. 1) guidelines for forest management 2) guidelines for water management 3) guidelines for soil management 4) guidelines for using land for agricultural, fishing and livestock 5) guidelines for development of agricultural market and agricultural relating industries under the framework of sustainable development.

Department.....Urban and Regional Planning... Student's signature.....SATAPORN CHALERMSAWATWONG
Field of study.....Regional Planning..... Advisor's signature.....Sirivan S.
Academic year2005..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการอนุเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์จังหวัดสุพรรณบุรี

กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อนุเคราะห์ข้อมูลแผนการใช้ที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี ปี พ.ศ. 2531 และ 2543

ครอบครัวเฉลิมสวัสดิ์วงศ์ อากัง คุณป้า คุณแม่ คุณพิรุณชัย ตลอดจนญาติๆ ทุกคน ที่คอยเป็นกำลังสำคัญ ทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ตลอดระยะเวลาการศึกษา

คุณกุลยา คุณแสงเดือน เจ้าหน้าที่ที่น่ารักที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ

คุณปิยนุช กลั่นสอน คุณธนกร สิวาวิลาส สำหรับกำลังใจที่สำคัญ

คุณธนกานต์ สิทธิ สำหรับความช่วยเหลือในการทำแผนที่และคำแนะนำด้าน GIS

คุณวรลักษณ์ คงอ้วน ตลอดจนเพื่อนๆ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นที่ 27 ทุกคนที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาและเป็นกำลังใจให้กันและกัน

นอกจากนี้ การศึกษาในครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ หากไม่ได้รับคำปรึกษาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลลาพัชรนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนที่.....	ด
สารบัญแผนภูมิ.....	ถ
สารบัญภาพ.....	ท

บทที่ 1 บทนำ

1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
1.3	ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.4	ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.5	วิธีดำเนินการศึกษา.....	5
1.6	แผนผังขั้นตอนการศึกษา.....	8
1.7	แหล่งข้อมูล.....	9
1.8	กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework).....	9

บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1	แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน.....	11
2.1.1	ความหมายของการตั้งถิ่นฐาน.....	11
2.1.2	ทฤษฎีการตั้งถิ่นฐานมนุษย์เชิงระบบนิเวศ.....	11
2.1.3	ประเภทและรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน.....	12
2.1.4	ลักษณะการตั้งถิ่นฐานในภาคกลาง.....	14
2.2	แนวความคิดเกี่ยวกับทรัพยากรที่ดิน.....	15
2.2.1	ความหมายของทรัพยากรที่ดิน.....	15
2.2.2	ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่ดินและทรัพยากรอื่นๆ.....	15
2.3	แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินและการวางแผนการใช้ที่ดิน.....	16
2.3.1	ความหมายของการใช้ที่ดิน.....	16
2.3.2	ปัจจัยหลักในการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในอนาคต.....	16

2.3.3	ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดิน.....	17
2.3.4	ประโยชน์ของการวางแผนการใช้ที่ดิน.....	17
2.4	แนวความคิดของการใช้ที่ดินทางการเกษตร.....	18
2.4.1	การใช้ที่ดินเพื่อทำการเกษตร.....	18
2.4.2	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร.....	18
2.5	แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศลุ่มน้ำ.....	19
	และการจัดการลุ่มน้ำ	
2.5.1	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำ.....	19
2.5.2	มาตรการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ.....	19
2.6	แนวความคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	21
2.6.1	ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	21
2.6.2	แนวความคิดการเกษตรยั่งยืน (Sustainable Agriculture).....	21
2.6.3	พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	22
2.7	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.....	23
2.7.1	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4.....	23
	(พ.ศ.2520-2524)	
2.7.2	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8.....	23
	(พ.ศ.2540-2544)	
2.7.3	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9.....	23
	(พ.ศ.2545-2549)	
2.8	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
2.8.1	ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	24
	(Geographic Information Systems,GIS)	
2.8.2	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ.....	25
	โดยวิธี Shift-Share Analysis	
2.8.3	การคาดการณ์ประชากร.....	26
2.9	งานวิจัยและโครงการที่เกี่ยวข้อง.....	27
2.10	สรุป.....	28

บทที่ 3 สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

3.1 สภาพทางกายภาพ.....	31
3.1.1 ที่ตั้งและขอบเขตการปกครอง.....	31
1) ที่ตั้ง.....	31
2) ขอบเขตการปกครอง.....	31
3.1.2 สภาพทางภูมิศาสตร์.....	32
1) ลักษณะภูมิประเทศ.....	32
2) ลักษณะภูมิอากาศ.....	35
3.2 สภาพเศรษฐกิจ.....	39
3.2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดสุพรรณบุรี.....	39
3.2.2 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ.....	40
1) ภาคเกษตรกรรม.....	40
2) ภาคอุตสาหกรรม.....	51
3) ภาคบริการ.....	53
3.2.3 รายได้เฉลี่ยต่อคน.....	56
3.2.4 แนวโน้มทางเศรษฐกิจ.....	58
3.3 ลักษณะประชากร.....	59
3.3.1 โครงสร้างประชากร.....	59
3.3.2 ขนาด ความหนาแน่นและการกระจายของประชากร.....	60
3.3.3 การเปลี่ยนแปลงของประชากร.....	67
3.3.4 อัตราการเติบโตของประชากร.....	67
3.3.5 ประชากรเมืองและประชากรชนบท.....	69
3.3.6 การคาดการณ์ประชากร.....	70
3.4 โครงสร้างพื้นฐาน.....	72
3.4.1 ไฟฟ้า.....	72
3.4.2 ประปา.....	72
3.4.3 การคมนาคมขนส่ง.....	73
3.5 การบริการทางสังคม.....	74
3.5.1 การศึกษา.....	74
3.5.2 การสาธารณสุข.....	76

3.5.3 ศาสนา.....	76
3.6 สภาพทรัพยากรธรรมชาติ.....	76
3.6.1 ทรัพยากรดิน.....	76
3.6.2 ทรัพยากรน้ำ.....	77
3.6.3 ทรัพยากรป่าไม้.....	84
3.6.4 ทรัพยากรแร่.....	88
3.6.5 ทรัพยากรท่องเที่ยว.....	89
3.7 นโยบายและแผนพัฒนา.....	92
3.7.1 นโยบายและแผนพัฒนาระดับประเทศ.....	92
3.7.2 นโยบายและแผนพัฒนาระดับจังหวัด.....	94
3.7.3 นโยบายและแผนพัฒนาระดับอำเภอ.....	97
3.8 สรุปสภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	97

บทที่ 4 การใช้ประโยชน์ที่ดินและการตั้งถิ่นฐาน

4.1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	99
4.1.1 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2528.....	100
4.1.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2543.....	103
4.1.3 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระหว่าง พ.ศ. 2528-2543.....	108
4.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	117
4.1.5 แนวโน้มการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	120
4.1.6 สรุปการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	122
4.2 การตั้งถิ่นฐาน.....	123
4.2.1 การตั้งถิ่นฐานของประชากร.....	123
4.2.2 ระบบชุมชน.....	131
4.2.3 บทบาทของชุมชนเมืองที่สำคัญและความสัมพันธ์กับชุมชนอื่น.....	132
4.2.3.1 ชุมชนเมืองในอำเภอสุพรรณบุรี.....	132
4.2.3.2 ชุมชนเมืองในอำเภอบางปลาม้า.....	134
4.2.3.3 ชุมชนเมืองในอำเภออู่ทอง.....	136
4.2.3.4 ชุมชนเมืองในอำเภอสองพี่น้อง.....	136
4.2.3.5 ชุมชนเมืองในอำเภอสามชูก.....	137

	หน้า
4.2.3.6 ชุมชนเมืองในอำเภอด่านช้าง.....	137
4.2.3.7 ชุมชนเมืองในอำเภอหนองหญ้าไซ.....	137
4.2.3.8 ชุมชนเมืองในอำเภอศรีประจันต์.....	138
4.2.3.9 ชุมชนเมืองในอำเภอดอนเจดีย์.....	138
4.2.3.10 ชุมชนเมืองในอำเภอเดิมบางนางบวช.....	139
4.2.4 การเปลี่ยนแปลงการตั้งถิ่นฐาน.....	139
4.3 ความสัมพันธ์ของรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับการตั้งถิ่นฐานของชุมชน.....	143
4.3.1 รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	143
4.3.1.1 รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับชุมชน.....	143
4.3.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน.....	144
1) ความสอดคล้องระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	144
กับระบบชุมชน	
2) ความขัดแย้งระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	144
กับระบบชุมชน	
3) ข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน.....	145
4.3.2 การตั้งถิ่นฐาน.....	147
4.3.3 โครงสร้างพื้นฐาน.....	157
4.3.4 ทรัพยากรที่ดิน.....	158
4.3.4.1 ลักษณะและคุณภาพดินโดยรวม.....	158
4.3.4.2 ลักษณะดินจำแนกรายอำเภอ.....	159
4.3.5 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	163
กับการตั้งถิ่นฐาน	
4.3.6 สรุปแนวโน้มการใช้ทรัพยากรที่ดิน และระบบชุมชนในอนาคต.....	168

บทที่ 5 การวิเคราะห์ปัญหา ข้อจำกัด และศักยภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรที่ดิน

5.1 สภาพพื้นที่โดยรวมของจังหวัดสุพรรณบุรี.....	170
1) ลักษณะทางกายภาพ.....	170
2) ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม.....	170
3) การบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐาน.....	171
4) ทรัพยากรธรรมชาติ.....	171

	หน้า
5)นโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้อง.....	174
6)ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรที่ดิน.....	174
7)ลักษณะชุมชนและการตั้งถิ่นฐาน.....	175
5.2 สภาพปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	176
5.2.1 ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม.....	176
5.2.1.1 ปัญหาทางด้านกายภาพ.....	176
5.2.1.2 ปัญหาทางด้านการจัดการทรัพยากรดิน.....	178
5.2.2.3 ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	179
5.2.2 ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน.....	179
5.2.2.1 แหล่งน้ำ.....	179
5.2.2.2 ถนน.....	181
5.3 การวิเคราะห์โครงสร้างปัญหา และความสัมพันธ์ของปัญหา.....	181
การใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรที่ดิน	
5.3.1 ปัจจัยและสาเหตุของปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน.....	181
และทรัพยากรที่ดิน	
5.3.2 ความสัมพันธ์ของปัญหาและระดับความรุนแรง.....	182
5.4 การวิเคราะห์ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่.....	189
5.4.1 ข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่.....	189
5.4.2 ศักยภาพของพื้นที่.....	189
5.4.3 พื้นที่ที่มีข้อจำกัดและศักยภาพในการพัฒนา.....	208

บทที่ 6 แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี

6.1 สรุปผลการศึกษา.....	213
6.1.1 บทบาท ศักยภาพและความเชื่อมโยงของชุมชนต่างๆ	213
ในจังหวัดสุพรรณบุรี	
6.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทรัพยากรที่ดินและระบบชุมชน.....	214
1)ความสอดคล้องระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน.....	214
2)ความขัดแย้งระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน.....	214
3)ข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบชุมชน.....	215
6.1.3 ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรที่ดิน.....	215

	หน้า
6.1.4 ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่.....	216
6.1.5 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรที่ดินและระบบชุมชน.....	216
6.2 แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี.....	217
6.2.1 เป้าหมายและจุดมุ่งหมายของการจัดการทรัพยากรที่ดิน.....	220
6.2.2 แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดินกับระบบชุมชน.....	220
6.2.2.1 ภาพรวมของการจัดการทรัพยากรที่ดิน.....	220
1)แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้.....	220
2)แนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำ.....	223
3)แนวทางการจัดการทรัพยากรดิน.....	224
4)แนวทางการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม.....	226
ประมง และปศุสัตว์	
5)แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตร.....	227
และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร	
6.2.2.2 แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดินแบ่งตาม Zone.....	227
6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป.....	233
รายการอ้างอิง.....	235
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	238

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	การแบ่งเขตการปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายอำเภอ.....32 พ.ศ. 2545 จังหวัดสุพรรณบุรี	32
ตารางที่ 3.2	ระดับความสูงของพื้นที่ จังหวัดสุพรรณบุรี.....33	33
ตารางที่ 3.3	ลักษณะความลาดชันของภูมิประเทศ จังหวัดสุพรรณบุรี.....35	35
ตารางที่ 3.4	สถิติภูมิอากาศรายเดือน พ.ศ. 2545 จังหวัดสุพรรณบุรี.....38	38
ตารางที่ 3.5	การเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคตะวันตกและจังหวัดสุพรรณบุรี.....41 ตามราคาคงที่ พ.ศ. 2531 จำแนกตามสาขาการผลิต ระหว่าง พ.ศ. 2537 และพ.ศ. 2542	41
ตารางที่ 3.6	ข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี.....42 จำแนกเป็นรายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 2543/2544	42
ตารางที่ 3.7	เนื้อที่ปลูกข้าวนาปี และนาปรัง ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่.....43 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายอำเภอ ปีเพาะปลูก 2544/2545	43
ตารางที่ 3.8	เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล.....45 และไม่ยืนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี ปีเพาะปลูก 2543/2544	45
ตารางที่ 3.9	สถิติการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2544.....46	46
ตารางที่ 3.10	จำนวนปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2544 จำแนกรายอำเภอ.....47 และชนิดปศุสัตว์	47
ตารางที่ 3.11	จำนวนครุฑเรือนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวนบ่อ เนื้อที่.....49 และปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากการทำประมงน้ำจืด จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2544	49
ตารางที่ 3.12	ชนิดสัตว์น้ำจืด จำนวนครุฑเรือน พื้นที่ ผลผลิต และมูลค่าสัตว์น้ำ จังหวัด.....50 สุพรรณบุรี พ.ศ. 2544	50
ตารางที่ 3.13	ข้อมูลผลิตภัณฑ์ดีเด่น จำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....51	51
ตารางที่ 3.14	จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินลงทุน52 และจำนวนคนงาน จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พ.ศ.2545	52
ตารางที่ 3.15	ข้อมูลผู้เยี่ยมเยือน จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2545.....55	55

ตารางที่ 3.16	จำนวนประชากร ประชากรวัยแรงงาน ประชากรนอกวัยทำงาน.....60 และอัตราพึ่งพิง จำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2545
ตารางที่ 3.17	จำนวน ความหนาแน่นของประชากรรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....62 พ.ศ. 2536 พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2545
ตารางที่ 3.18	จำนวนประชากร จำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....66 พ.ศ. 2536-2545
ตารางที่ 3.19	จำนวนและการเปลี่ยนแปลงประชากร จำแนกเป็นรายอำเภอ.....68 จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2536 พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2545
ตารางที่ 3.20	จำนวนและอัตราการเติบโตของประชากร จำแนกเป็นรายอำเภอ.....69 จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2536 พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2545
ตารางที่ 3.21	จำนวนประชากรเมือง ประชากรชนบท และความหนาแน่น.....70 จำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2545
ตารางที่ 3.22	การคาดการณ์ประชากร จำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี71 พ.ศ. 2546-2555
ตารางที่ 3.23	พื้นที่ลุ่มน้ำในจังหวัดสุพรรณบุรี.....78
ตารางที่ 3.24	โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี.....82
ตารางที่ 3.25	คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนตอนกลาง พ.ศ. 2540-2545.....84
ตารางที่ 3.26	พื้นที่ป่าไม้ พ.ศ. 2534-2541 จังหวัดสุพรรณบุรี.....85
ตารางที่ 3.27	พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติและส่วนที่คงสภาพเป็นป่า85 ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายเขตป่าสงวน พ.ศ.2536
ตารางที่ 3.28	ขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี.....88
ตารางที่ 3.29	จำนวนโรงแรมและผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2542-2545.....92
ตารางที่ 4.1	สรุปประเภทการใช้ที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2528..... 104
ตารางที่ 4.2	สรุปประเภทการใช้ที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2543..... 109
ตารางที่ 4.3	เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี..... 116 ระหว่าง พ.ศ. 2528 และ 2543
ตารางที่ 4.4	สรุปรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของประชากร จังหวัดสุพรรณบุรี..... 129 จำแนกรายอำเภอ
ตารางที่ 4.5	ชุมชนเมืองที่สำคัญและความสัมพันธ์กับชุมชนเมืองอื่นๆ.....141 ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 4.6	รายชื่ออำเภอ ตำบลและสภาพทั่วไปของแต่ละตำบลแบ่งตาม Zone.....	149
	จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 4.7	สรุปลักษณะดิน จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกรายอำเภอ.....	162
ตารางที่ 4.8	สรุปความสัมพันธ์ของการใช้ประโยชน์ที่ดินกับการตั้งถิ่นฐาน.....	166
	ในจังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.1	ประเด็นปัญหาในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	183
ตารางที่ 5.2	ความสัมพันธ์และระดับความรุนแรงของปัญหา จังหวัดสุพรรณบุรี.....	187
ตารางที่ 5.3	การจัดกลุ่มปัญหาต่างๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี ตามระดับความรุนแรง.....	188
ตารางที่ 5.4	การกำหนดค่าคะแนน (Score) ตามเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่.....	194
	ที่มีความเหมาะสมต่อการเกษตรกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.5	การให้ค่าคะแนนความเหมาะสมของชุดดินต่อการทำการเกษตร.....	195
	ในจังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.6	การให้ค่าคะแนนตามเกณฑ์พิจารณาเพื่อหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสม.....	197
	ต่อการเกษตรกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.7	ระดับความเหมาะสมของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเกษตรกรรม.....	200
	จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.8	รายชื่อชุดดินและความเหมาะสมของชุดดินต่อการทำการเกษตร.....	203
	จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.9	การกำหนดค่าคะแนน (Score) ตามเกณฑ์การพิจารณา.....	207
	พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.10	ระดับความเหมาะสมของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าว.....	207
	จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 5.11	การให้ค่าคะแนนตามเกณฑ์พิจารณาเพื่อหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสม.....	208
	ในการปลูกข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 6.1	การจำแนกพื้นที่ตามแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน.....	218
	จังหวัดสุพรรณบุรี	
ตารางที่ 6.2	แนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดิน แบ่งตาม Zone.....	231

สารบัญแนที่

หน้า

แนที่ 1.1	พื้นที่ศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.....	2
แนที่ 3.1	ขอบเขตการปกครองของจังหวัดสุพรรณบุรีและพื้นที่ข้างเคียง.....	31
แนที่ 3.2	เส้นชั้นความสูง จังหวัดสุพรรณบุรี.....	34
แนที่ 3.3	ความลาดชันของพื้นที่ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	36
แนที่ 3.4	การกระจายตัวของจำนวนประชากรและความหนาแน่นของประชากร..... พ.ศ. 2537 จังหวัดสุพรรณบุรี	63
แนที่ 3.5	การกระจายตัวของจำนวนประชากรและความหนาแน่นของประชากร..... พ.ศ. 2540 จังหวัดสุพรรณบุรี	64
แนที่ 3.6	การกระจายตัวของจำนวนประชากรและความหนาแน่นของประชากร..... พ.ศ. 2545 จังหวัดสุพรรณบุรี	65
แนที่ 3.7	เส้นทางคมนาคมทางบก จังหวัดสุพรรณบุรี.....	75
แนที่ 3.8	แม่น้ำ ลำคลอง และอ่างเก็บน้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	79
แนที่ 3.9	พื้นที่ลุ่มน้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	80
แนที่ 3.10	พื้นที่ชลประทาน จังหวัดสุพรรณบุรี.....	83
แนที่ 3.11	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	86
แนที่ 3.12	การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	87
แนที่ 3.13	สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี.....	91
แนที่ 4.1	การใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2543 จังหวัดสุพรรณบุรี.....	110
แนที่ 4.2	ที่ตั้งชุมชนเมืองในแต่ละอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	124
แนที่ 4.3	ที่ตั้งของชุมชนศูนย์กลางระดับต่างๆ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	130
แนที่ 4.4	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับชุมชน จังหวัดสุพรรณบุรี.....	146
แนที่ 4.5	การตั้งถิ่นฐานในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	148
แนที่ 4.6	ลักษณะดินจำแนกรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	164
แนที่ 5.1	ปัญหาด้านทรัพยากรดินและความอุดมสมบูรณ์ของดิน..... จังหวัดสุพรรณบุรี	180
แนที่ 5.2	พื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการพัฒนา จังหวัดสุพรรณบุรี.....	190
แนที่ 5.3	พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา จังหวัดสุพรรณบุรี.....	192
แนที่ 5.4	พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเกษตรกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี.....	198

แผนที่ 5.5	พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการเกษตรกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี.....	199
	เมื่อพิจารณาจากการให้ค่าคะแนนคุณสมบัติของชุดดิน	
แผนที่ 5.6	รายชื่อชุดดินจำแนกรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	201
แผนที่ 5.7	ความเหมาะสมของชุดดินต่อการเกษตรกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี.....	202
แผนที่ 5.8	พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าว209	
แผนที่ 5.9	การจำแนกพื้นที่ตามข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	212
แผนที่ 6.1	การจำแนกพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	219
แผนที่ 6.2	สรุปแนวทางการจัดการทรัพยากรที่ดินในภาพรวม.....	221
	จังหวัดสุพรรณบุรี	
แผนที่ 6.3	แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	222
แผนที่ 6.4	แนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	225
แผนที่ 6.5	แนวทางการจัดการทรัพยากรดิน จังหวัดสุพรรณบุรี.....	228
แผนที่ 6.6	แนวทางการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม ประมง.....	229
	และปศุสัตว์	
แผนที่ 6.7	แนวทางการพัฒนาศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม.....	230
	ต่อเนื่องจากการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี	

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 3.1 ปริมาณน้ำฝนรายเดือน ปี พ.ศ. 2545 จังหวัดสุพรรณบุรี.....	38
แผนภูมิที่ 3.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่.....	40
พ.ศ. 2531 ระหว่าง พ.ศ. 2537 และ พ.ศ. 2542	
แผนภูมิที่ 3.3 Shift-Share จำแนกตามสาขาการผลิต ณ ราคาคงที่ พ.ศ. 2531.....	56
ระหว่าง พ.ศ. 2537 และ พ.ศ. 2542	
แผนภูมิที่ 3.4 การแจกแจงสาขาการผลิตทางเศรษฐกิจตามค่า P-Shift และค่า D-Shift	57
ของจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วง พ.ศ. 2537 และ 2542	
แผนภูมิที่ 3.5 จำนวนประชากร จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2535-2545.....	66
แผนภูมิที่ 3.6 การคาดประมาณประชากรจำแนกเป็นรายอำเภอ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	71
ปี พ.ศ. 2546-2555	
แผนภูมิที่ 5.1 การวิเคราะห์ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ศึกษา.....	193
โดยใช้ Overlay mapping	

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 การหาพื้นที่ซ้อนทับด้วยวิธี Union.....	25
ภาพที่ 2 การหาพื้นที่ซ้อนทับแบบ Intersect.....	25